

Eerste Turap 2020

10-12-2020

1 Programma Samenleving

1.1 Deelprogramma Sport Cultuur en Onderwijs

Sportakkoord € neutraal / Sportformateur € 7.500 (I)

Voor de totstandkoming van een Sportakkoord Uithoorn (ondertekening op 20 maart 2020) heeft de gemeente in 2019 éénmalig budget aangevraagd 'regeling sportformateur' voor een bedrag van € 15.000.

Vanwege het feit dat het proces om te komen tot een breed gedragen Sportakkoord Uithoorn ook in 2020 inzet heeft gevraagd van de Sportformateur betekent dit een verschuiving van 50% van het budget (ad. € 7.500) van 2019 naar 2020.

Voor de uitvoering van het Sportakkoord Uithoorn, die op 20 maart 2020 is getekend, ontvangt de gemeente € 20.000 per jaar (2020 en 2021). In de meicirculaire 2020 en decembercirculaire 2020 wordt de deelname aan de ondersteuningsregeling bevestigd. In verband met bovenstaande € 20.000 wordt voorgesteld dit bedrag te alloceren voor de uitvoering van het Sportakkoord van Uithoorn.

Onderhoudsbijdrage sport € 5.000 nadeel (S)

Met een vijftal verenigingen, Sv KDO, H.S.V. Thamen, Legmeervogels, AKU en U.H.C. Qui Vive zijn nieuwe huurovereenkomsten gesloten met een looptijd van 10 jaar. Tegelijkertijd is in het overleg met de sportverenigingen bekeken of het Meerjaren Investeringsplan (MIP) en de onderhoudsbijdrage nog actueel is. Daaruit is gebleken dat deze geactualiseerd moet worden en een verhoging vereist. Dit heeft onder andere te maken met

- het betrekken van (wettelijke) aanpassingen voor een veilige sportomgeving (o.a. kantplanken voor rubberkorrels);
- het duurder worden van de investeringsbedragen als gevolg van indexeringen;
- verschuiven van bestaande investeringen als gevolg van de herbeoordeling van de technische staat van de huidige sportvoorzieningen.

1.2 Deelprogramma Maatschappelijke ondersteuning

Gevolgen Corona-maatregelen

Op dit moment is niet in te schatten wat de financiële gevolgen van de coronamaatregelen zijn binnen het deelprogramma maatschappelijke ontwikkeling. Wel is in ieder geval de verwachting dat de gemeenschappelijke regeling OGZ (R-OGZ) meer kosten gaat maken dan begroot, aangezien zij een belangrijke partner zijn bij de bestrijding van corona. Hierbij kan gedacht worden aan campagne voeren, het afnemen van coronatesten, het adviseren van inwoners en instellingen en onderzoek naar het coronavirus. De zorgaanbieders die individuele begeleiding en dagbesteding worden doorbetaald ook wanneer zij geen, een beperkte of een andere prestatie leveren. Daarnaast kunnen zij kosten die zij maken met betrekking tot corona onderbouwd indienen bij de gemeente. Nadat de VNG en het Rijk met elkaar afspraken hebben gemaakt over de compensatie van deze kosten voor de gemeenten, kan beoordeeld worden welke kosten vergoed kunnen worden.

Inburgering/maatschappelijke begeleiding Neutraal (I)

De gemeente ontvangt een budget van € 2.370 per statushouder. In de mei/december circulaire wordt dit bedrag via een decentralisatie uitkering, op basis van de werkelijk gerealiseerde taakstelling, betaalbaar gesteld. Dit betekent dat qua taakstelling een bedrag van € 47.400 wordt verwacht. Op basis van de gerealiseerde taakstelling tot 1 januari 2020 betekent dit dat een bedrag van € 23.700 (10 x € 2.370) wordt toegerekend aan de Beleidsregels subsidie 2020, specifiek onderdeel 1 Participatie. Het subsidieplafond wordt hierdoor verhoogd naar € 68.700.

Generalistische ambulante jeugdhulp ('Segment A') € 78.000 voordeel (I)

Op het budget voor generalistische ambulante jeugdhulp ('Segment A') voor het jaar 2020 kan € 78.000 afgeraamd worden. Dit komt omdat Segment A in het tweede halfjaar van 2020 zal starten. Het budget voor het eerste half jaar van 2020 voor Segment A is nu gebaseerd op de uitgaven van het eerste halfjaar 2019. Dit zijn de uitgaven van de partijen die nu nog hun generalistisch ambulante werkzaamheden uitvoeren en overgaan tot het uitvoeren van de werkzaamheden Segment A in het tweede halfjaar 2020.

Logopedie uit rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid € 53.070 voordeel (S)

De gemeente Uithoorn heeft in 2020 ruim € 80.000 meer ontvangen van het Rijk dan in 2019 voor het bestrijden van onderwijsachterstanden (OAB middelen). Hierdoor is het mogelijk om de subsidie voor de preventieve logopedie, totaal subsidiebedrag in 2020: € 53.070, vanaf 2020 te financieren uit de OAB middelen. Dit werd tot en met 2019 nog gefinancierd uit de lokale middelen. De preventieve logopedie heeft als doel het voorkomen en bestrijden van taal/spraakachterstanden en valt om die reden onder de rijksdoelstelling voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. Door deze overheveling komt er in 2020 en daarna jaarlijks een bedrag van € 53.070 vrij.

Sociaal Team bestendigen € 215.000 nadeel (I)

Zoals aangegeven in de jaarrekening is het Sociaal Team in 2019 geconfronteerd met een aantal grote uitdagingen, waarvoor medio 2020 een verbetertraject is gestart. De doelstelling van het Sociaal Team is om vroegtijdige, samenhangende en passende hulp te organiseren voor de inwoners van Uithoorn waarbij sprake is van complexe meervoudige problematiek. Vanuit deze doelstelling is continuïteit in casuïstiek van groot belang. Met de huidige verhouding tussen vast (17%) en flexibel (83%) personeel kan dit onvoldoende worden gewaarborgd. Daarnaast is er in 2019 een wachtlijst ontstaan, dit is een ongewenst situatie.

In 2020 is zijn extra medewerkers ingehuurd om de wachtlijst terug te dringen en is het Sociaal Team begeleid in het verbetertraject. Dit heeft bijgedragen aan het terugdringen van de wachtlijst, de teamontwikkeling en een verbeterde werkwijze. De huidige ingehuurde krachten bieden we de mogelijkheid om per 1-7-2020 in dienst te komen van de gemeente. We zorgen hiermee voor continuïteit wat ook de kwaliteit van het werk ten goede komt en het terugdringen van de personeelskosten. Voor eventuele vacatures die ontstaan gaan we vaste medewerkers werven. Wij vragen voor 2020 eenmalig een extra bedrag van € 215.000. Hiermee kunnen wij de extra personeelskosten en begeleidingskosten van het verbetertraject over het eerste half jaar dekken.

Daarnaast stellen we voor 2020 voor om een bedrag van € 224.306 om te zetten naar vaste formatie en daarmee toe te voegen aan de personeelslasten (budgetneutraal). Het betreft programmagelden die beschikbaar zijn voor het Sociaal Team (Maatschappelijke ontwikkeling en ondersteuning).

Voor 2021 en verder wordt voorgesteld om eveneens deze programmagelden (€ 448.612) om te zetten naar vaste formatie en daarmee toe te voegen aan de personeelslasten. Door de ingehuurd krachten in dienst te nemen besparen we op de personeelskosten, waardoor de kosten voor het Sociaal Team vanaf 2021 zijn gedekt (budgetneutraal).

Subsidie Uithoorn voor Elkaar € 164.000 nadeel (I)

Uithoorn voor Elkaar is vanaf 1 januari 2019 een netwerkorganisatie die vanuit de één loket gedacht nauw samenwerkt. In de afgelopen periode is er meer naamsbekendheid opgebouwd voor Uithoorn voor Elkaar en de samenwerking tussen de verschillende partijen is geïntensiveerd. De vindbaarheid is gestegen waardoor de samenwerking in het sociaal domein versterkt is. Inwoners worden sneller doorverwezen naar Uithoorn voor Elkaar en binnen het netwerk worden de casussen integraal opgepakt. Hierdoor is er voor de inwoner een betere basis ontstaan en krijgt die inwoner op maat hulp, maar is er ook meer oog voor de vraag achter de vraag.

Voor Uithoorn voor Elkaar is het subsidieplafond gesteld op € 1.561.389 voor de jaren 2020 en verder. De aanvraag voor 2020 is echter € 163.901 hoger dan het subsidieplafond. Deze stijging bestaat uit indexatie van tarieven als gevolg van hogere cao-stijgingen, een stijging in de kosten van dienstverlening en meer geleverde uren door een grotere vraag. Met name het aantal uren mantelzorg is fors gestegen. Dit is te verklaren door het toenemend aantal ouderen dat zelfstandig thuis blijft wonen. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de subsidieaanvragen 2020 voor de overige beleidsregels in relatie tot de beschikbare subsidieplafonds. Deze inventarisatie laat zien dat er geen ruimte is binnen de bestaande subsidieplafonds om deze verhoging op te vangen.

KoersPlan sociaal domein 2020 € 105.000 nadeel (I)

Het Koersplan gaat over de transformatie van het sociaal domein. Hierbij is gekeken naar hoe anders, slimmer en effectiever in de toekomst kan worden gewerkt. De uitgangspunten hiervoor zijn opgenomen in het KoersPlan. Dit wordt in de commissie en raadsvergadering van juni gepresenteerd. Incidenteel is voor de jaren 2020 en 2021 een bedrag van in totaal € 200.000 nodig, waarvan € 105.000 in 2020. Dit gaat voornamelijk om een andere manier van werken in de uitvoering door te voeren. Denk hierbij aan trainingen, het inhuren van expert en het continu-onderzoek naar ervaringen van inwoners met het sociaal domein Uithoorn om de kwaliteit van de geboden dienstverlening ondersteuning te verbeteren.

Uitvoering en doorontwikkeling Sociaal Domein € 200.000 Nadeel in 2020 (I)

Vorig jaar is reeds geconstateerd dat er te weinig capaciteit binnen de Duo+ was om een klantgerichte dienstverlening te garanderen en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein goed vorm te blijven geven. Oorzaken hiervoor waren (en zijn) een groei van het aantal aanvragen van inwoners voor voorzieningen in het sociaal domein en zowel een toename als een verandering in de vraag vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld om meer integraal en klantgericht te werken. Ook vroegen ontwikkelingen als de nieuwe werkwijze in de jeugdhulp vanaf 2018 om een kwaliteitsverbetering in monitoring en sturing, financieel

beheer, procesverbetering en verantwoording. Vanuit Uithoorn is op basis van deze analyse vorig jaar door de raad structureel € 200.000 beschikbaar gesteld en incidenteel voor 2019 € 150.000; ook vanuit Ouder-Amstel zijn hiervoor aanvullende middelen beschikbaar gesteld.

De gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn hebben het afgelopen jaar samen met Duoplus in beeld gebracht wat er nodig is om de basis op orde te krijgen en de gewenste transformatie vorm te geven. Hierbij is ook uitdrukkelijk gekeken naar het anders, slimmer en effectiever werken binnen de uitvoeringsorganisatie. Inhoudelijke is brede overeenstemming tussen de gemeenten en DUO+ over de uitgangspunten van de gewenste veranderingen: een integralere toegang en meer klant-, resultaatgericht- en slimmer werken. Die uitgangspunten zijn ook in lijn met het Koersplan Sociaal Domein. De afgelopen jaren zijn weliswaar al enkele stappen gezet richting een andere werkwijze, maar er is meer nodig om te voldoen aan bovenstaande uitgangspunten. Naast het anders organiseren zal vooral geïnvesteerd moeten worden in scholing en training van medewerkers. Om deze gewenste veranderopgave te realiseren zijn in het Koersplan Sociaal Domein voor de jaren 2020 en 2021 de bijbehorende tijdelijke middelen opgenomen (zie paragraaf over Koersplan Sociaal Domein).

Om de basis verder op orde te brengen zijn daarnaast aanvullende middelen nodig om de benodigde capaciteit voor klantmanagers, financiële en procesdeskundigheid, contractbeheer en aansturing van de organisatie te borgen. Het aanvullende budget heeft een dalende lijn, zie onderstaand overzicht. Door meer zekerheid te bieden over de beschikbaarheid van middelen zal tijdelijke inhuur namelijk deels vervangen kunnen worden door goedkopere vaste krachten. Ook het slimmer inrichten van de organisatie en meer regelluw werken zullen op termijn voordelen opleveren. Het op orde brengen van de basis zal in combinatie met bovengenoemd verandertraject leiden tot een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie binnen het sociaal domein, die in staat is om meer integraal, klantgericht, resultaatgericht en efficiënt te werken.

Hulp bij huishouden €123.000 nadeel (I)

Bij hulp bij huishouden is sprake van kostenverhogende ontwikkelingen. Het gaat hierbij om de toename van het aantal aanvragen vanwege het landelijk ingevoerde abonnementstarief. Dit betekent dat iedereen een bijdrage van € 19,00 per maand betaalt ongeacht het inkomen of het aantal voorzieningen. Dit is aantrekkelijker dan het zelf regelen van een hulp in de huishouding.

Daarnaast is er sprake van een aanhoudende krapte van huishoudelijke hulpen op de arbeidsmarkt en zien we een oplopende trend in de cao-verhogingen van de afgelopen jaren. Voor 2020 verwachten wij, zien wij als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen dat een bedrag van €123.000 extra nodig is om de kosten van deze open-einde regeling te dekken. Dit bedrag is tot stand gekomen door de stijging van 9 % van de kosten van 2019 ten opzichte van 2020 te extrapoleren naar 2020.

Positief resultaat gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg (Gr-OGZ) € 46.600 (I)

Binnen de GR-OGZ is een positief resultaat van € 207.900 behaald. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft besloten om dit bedrag naar rato per gemeente uit te keren. Voor Uithoorn gaat het om een bedrag van € 46.600. Het positieve resultaat is met

name ontstaan door onderbesteding bij de afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Door de arbeidskrachte onder jeugdverpleegkundigen konden vacatures niet worden ingevuld. De werkzaamheden hebben wel doorgang gevonden met enige vertraging.

1.3 Deelprogramma Werk en Inkomen

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (neutraal)

De Bbz-regeling is in 2018 landelijk geëvalueerd met het gevolg dat vanaf 2020 enkele wijzigingen in de wet zijn doorgevoerd. Deze aanpassing heeft met name betrekking op de financieringssystematiek tussen Rijk en gemeenten. De nieuwe regeling kent een andere financieringsstroom. Vanaf 2020 worden de Advieskosten (levensvatbaarheidsonderzoeken ad. € 9.000) gecompenseerd binnen de inkomsten van het gemeentefonds. De kosten voor de verstrekkingen (ad. € 45.000) worden gecompenseerd binnen de gebundelde uitkering voor de bekostiging van de bijstand (BUIG).

Het Rijk wil hiermee een administratieve lastenverlichting realiseren. Daarnaast wil het Rijk een financiële prikkel neerleggen bij gemeenten. Een eventuele afwijking (zowel positief als negatief) komt hiermee immers voor rekening van de gemeenten. Om invulling te geven aan deze nieuwe wettelijke financieringsvorm wordt voorgesteld om zoals beoogd de inkomsten binnen de BUIG (€ 45.000) en de Algemene uitkering (€ 9.000) hiervoor in te zetten.

Bijstand en Gebundelde uitkering (BUIG) € 231.000 nadeel (S)

De gemeente ontvangt van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Eind 2019 werd bekend gemaakt dat deze uitkering in 2020 wordt verlaagd (ad. € 71.000). De verwachting is dat de BUIG mogelijk in de loop van het jaar nog verder naar beneden bijgesteld gaat worden. Voor het eerst sinds dit jaar moet een deel van de inkomsten uit de BUIG worden ingezet ter dekking van de nieuwe financieringsmethodiek omtrent het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (Bbz) (ad. € 45.000).

Daarnaast zien we dat het uitkeringsbestand stabiliseert. De verwachting is dan ook dat de uitgaven gelijk zullen zijn aan het niveau van 2019, waarbij een indexatie van de bijstandsbedragen is toegepast (ad. € 115.000).

Opmerkt moet worden dat, gelet op het huidige economische klimaat en de te verwachten gevolgen van onder andere de coronacrisis dit nog onzeker is, waardoor het risico aanwezig is dat er een tekort ontstaat op het huidige budget. De coronamaatregelen zullen waarschijnlijk ook in 2021 nog effecten hebben op het gehele programma werk en inkomen.

Gevolgen Corona programma werk & inkomen

In maart 2020 werden alle inwoners van Nederland geconfronteerd met door de regering opgelegde maatregelen om de opmars van het COVID-19 virus tegen te gaan. Maatregelen die grote (financiële) gevolgen zullen hebben op alle levensgebieden. Op het moment van schrijven van deze Turap zijn deze maatregelen nog volop van kracht en valt er nog niet veel te zeggen over het verloop of een termijn van beëindiging.